

УМЕТНОСТ ИЛИ РАЗОНОДА? КОМЕДИИТЕ НА ЈАСМИНА РЕЗА ОТАДЕ ЕТИКЕТИТЕ

Деспина Ангеловска

Универзитет „Св. Кирил и Методиј“ во Скопје
despina.angelovska@fdu.ukim.edu.mk

Јасмина Реза (1959) е една од најзначајните и најизведувани современи драмски автор(к)и. Нејзините пиеси, преведени на повеќе од триесет и пет јазици, се поставуваат во најреномираните театри низ целиот свет. Предмет на анализа на овој труд е „*Арп*“ (1994), најиграната француска пиеса во светот по комедиите на Молиер. Парадоксално, токму огромната популарност и невидениот успех на пиесата се причината поради која, во текот на долги години, француската театарска критика неа ја сведува на „театар на разонода“ или „булеварски театар“. Денес, меѓутоа, „*Арп*“ и драмите на Реза се предмет на бројни театролошки анализи и препрочитувања, коишто ги рехабилитираат нивните повеќеслојни квалитети и формална иновативност, во континуитет со театарот на авангардата. Во трудот ќе се задржиме на деконструкцијата на традиционалните драмски категории, како и на поткопувањето на поделбата помеѓу „разонодата“ и „уметноста“, во срцето на оваа „комедија“, којашто импресионира со својата сложена и рафинирана драмска конструкција, како и со универзалноста и сериозноста на темите што ги обработува, зад превезот на лежерноста.

Клучни зборови: булеварски театар, комедија, театар на авангардата, современа драма, Јасмина Реза, „*Арп*“

ART OR AMUSEMENT? THE COMEDIES OF YASMINA REZA BEYOND THE LABELS

Despina Angelovska

Ss. Cyril and Methodius University in Skopje
despina.angelovska@fdu.ukim.edu.mk

Yasmina Reza (1959) is one of the most important and most staged contemporary playwrights. Her plays, translated into more than 35 languages, are produced in the most famous theatres worldwide. The object of analysis of this paper is “Art” (1994), the most performed French play in the World, right after Molière’s plays. Paradoxically, the very popularity and success of the play has for long been the reason for the French theatre critique considering it an entertainment theatre or boulevard theatre. Today, however, “Art” and Reza’s approach to playwriting are subjects of a number of theatrical analyses and re-readings that recognize their multi-layered qualities and formal innovation, seeing them as a continuation of the avant-garde theatre. This paper focuses on the deconstruction of the traditional dramatic categories, as well as on undermining the division between “amusement” and “art”, which are in the heart of this “comedy” that impresses with its complex and refined dramatic construction, with the universality and the seriousness of the topics that it treats under the veil of lightness.

Keywords: boulevard theatre, comedy, avant-garde theatre, contemporary drama, Yasmina Reza, “Art”